

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Кафедра криміналістики та домедичної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМИХ
СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ**

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Рік навчання	Четвертий

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

протокол від 11.07. 2025 № 11

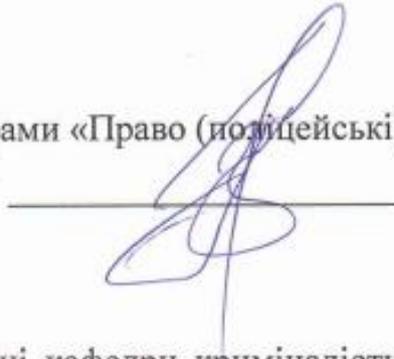
СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування Національної поліції
України

протокол від 07.07. 2025 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри криміналістики та домедичної підготовки факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України
протокол від 04.07.2025 № 14

Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025. 22 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри криміналістики та домедичної підготовки, доктор юридичних наук, професор Єфімов Микола Миколайович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри права Дніпровського гуманітарного університету, доктор юридичних наук, професор Кириченко Олег Вікторович.
2. Директор Дніпропетровського НДЕКЦ МВС України, кандидат юридичних наук Володимир Миколайович Коротяєв.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин	90	
Рік підготовки	4	
Семестр	8	
Лекції	24	
Семінарські	20	
Практичні	16	
Самостійна робота	30	
Індивідуальні завдання (курсова робота)	–	
Підсумковий семестровий контроль	Залік – 8 семестр	

Анотація навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій» складена відповідно до типової освітньо-професійної програми «Право (поліцейські)» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавра в галузі знань D Бізнес, адміністрування та право за спеціальністю D8 «Право» та типового навчального плану за цією освітньою програмою.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність правових, організаційних, психологічних і криміналістичних засад підготовки, проведення та фіксації результатів окремих слідчих (розшукових) дій у досудовому розслідуванні.

Міждисциплінарні зв'язки цього вибіркового освітнього компонента є з такими обов'язковими освітніми компонентами – «Криміналістика», «Кримінальний процес», «Досудове розслідування», «Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування».

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій» полягає у сформуванні у здобувачів вищої освіти комплексних теоретичних знань та практичних навичок щодо тактики підготовки, проведення та фіксації результатів окремих слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, з урахуванням чинного

кримінального процесуального законодавства, криміналістичних рекомендацій, психологічних і етичних вимог.

Загальноосвітня мета:

надання здобувачам та здобувачкам вищої освіти необхідних знань про сутність, цілі, структуру та тактичні особливості проведення окремих слідчих дій, розвинути здатність до самостійного аналітичного мислення, комплексного підходу до розслідування кримінальних правопорушень та застосування здобутих знань у практичній діяльності.

Виховна мета:

формування у здобувачів та здобувачок вищої освіти правосвідомість, повагу до прав і свобод людини, етичну відповідальність при здійсненні слідчих дій, готовність дотримуватись законності, гуманності, професійної етики та стандартів правосуддя, зокрема щодо вразливих учасників кримінального провадження (дітей, осіб з інвалідністю тощо).

Розвивальна мета:

Розвивати у студентів аналітичні, комунікативні та організаційні здібності, здатність логічно мислити, приймати обґрунтовані рішення в умовах тактичної невизначеності, працювати з доказами, документами, електронними носіями та ефективно застосовувати знання в умовах сучасної криміналістики.

Компетентності, які формуються навчальною дисципліною:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності D8 Право повинен продемонструвати такі **результати навчання:**

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь

невідомих умов та обставин.

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

– зміст та сутність положень криміналістичної тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій;

– загальні особливості пізнання при розслідуванні кримінальних правопорушень;

– сутність та різновиди тактичних особливостей проведення слідчих (розшукових) дій;

– можливості використання для підготовки та проведення слідчих (розшукових) дій результатів оперативно-розшукової діяльності;

– процесуальних порядок та напрями використання результатів слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні;

вміти:

– правильно оцінювати ситуацію, що склалася у кримінальному провадженні на предмет вибору тактичних особливостей проведення слідчих (розшукових) дій;

– складати необхідні процесуальні документи щодо ініціювання перед прокурором, слідчим суддею прийняття процесуального рішення щодо проведення конкретної негласної слідчої (розшукової) дії, продовження строку її проведення;

– будувати слідчі версії та планування розслідування під час досудового розслідування;

– використовувати результати слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні.

Види занять, за допомогою яких формуються програмні результати навчання: лекційні заняття, семінарські заняття та практичні заняття, проведення яких поєднується із самостійною роботою.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні положення криміналістичної тактики.

Поняття і предмет криміналістичної тактики. Тактичний прийом як елемент криміналістичної тактики. Класифікація тактичних прийомів. Тактичні комбінації і тактичні операції. Психологічні засади використання тактичних прийомів. Систематизація тактичних прийомів. Слідчі ситуації. Тактичне рішення. Проблема тактичного ризику.

Тема 2. Слідчі версії та планування розслідування.

Поняття версії як методу пізнання при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень. Види версій. Правила побудови, аналізу (виведення наслідків) та перевірки версій. Використання версій при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій, плануванні розслідування в цілому. Поняття, принципи, види та значення планування розслідування кримінальних правопорушень. Правила планування розслідування. Використання версій при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій, плануванні розслідування в цілому. Поняття та значення організації розслідування кримінальних правопорушень. Планування роботи слідчого у кількох кримінальних провадженнях.

Тема 3. Тактика слідчого огляду та освідування.

Поняття, види та завдання слідчого огляду. Загальні положення тактики огляду. Підготовка до огляду місця події. Робочий етап огляду місця події. Фіксація результатів огляду. Тактика огляду трупа на місці його виявлення. Тактика інших видів слідчого огляду.

Тема 4. Тактика допиту.

Поняття допиту та його види на стадії досудового розслідування. Порядок проведення (структура) допиту. Підготовка допиту. Робочий етап допиту. Фіксація ходу та результатів допиту. Тактичні прийоми допиту та критерії їх допустимості. Особливості тактики допиту в типових ситуаціях. Тактика одночасного допиту кількох раніше допитаних осіб. Тактичні особливості допиту неповнолітньої або малолітньої особи.

Тема 5. Тактика обшуку.

Поняття обшуку, його види та значення для досудового розслідування. Особливості планування та підготовки до обшуку. Робочий етап проведення обшуку. Фіксація ходу та результатів обшуку. Тактика обшуку особи.

Тема 6. Тактика пред'явлення для впізнання.

Поняття пред'явлення для впізнання, його види та значення в досудовому розслідуванні. Особливості підготовки та проведення окремих видів пред'явлення для впізнання. Фіксація ходу та результатів пред'явлення для впізнання. Стадії пред'явлення для впізнання живої особи. Особливості пред'явлення для впізнання поза візуальним спостереженням та у режимі відеоконференції.

Тема 7. Тактика слідчого експерименту.

Поняття слідчого експерименту, його види та значення для досудового розслідування. Підготовка до слідчого експерименту. Робочий етап слідчого експерименту. Фіксація ходу та результатів слідчого експерименту. Перевірка показань на місці як різновид слідчого експерименту. Інші випадки використання експериментального методу на стадії досудового розслідування.

Тема 8. Тактика призначення судових експертиз.

Роль судової експертизи в доказуванні. Основні правові та етичні аспекти. Підстави, процесуальні вимоги та порядок призначення експертизи. Фіксація ходу та результатів експертизи. Формування питань експерту. Оцінка та використання висновків експерта під час досудового розслідування.

Тема 9. Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах надзвичайного або воєнного стану.

Поняття надзвичайного та воєнного стану. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій (огляду місця події, обшуку, допиту, слідчого експерименту) в умовах надзвичайного або воєнного стану. Організаційні й тактичні особливості огляду місця події обстрілу цивільної інфраструктури. Організаційні й тактичні особливості огляду масового захоронення жертв війни. Організаційні й тактичні особливості огляду місць незаконного утримання людей і катування. Особливості допиту свідків і потерпілих.

Тема 10. Тактика протидії перешкоджанню досудовому розслідуванню.

Форми та способи протидії слідству. Тактичні прийоми нейтралізації впливу сторонніх осіб. Забезпечення безпеки слідчого, свідків, експертів.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Загальні положення	1. Поняття, предмет і завдання криміналістичної тактики.	2

криміналістичної тактики?	2. Принципи застосування криміналістичної тактики у слідчій діяльності. 3. Тактичні прийоми та їх класифікація. 4. Етичні, правові та психологічні засади використання тактики.	
Тема № 2. Слідчі версії та планування розслідування	1. Поняття слідчої версії: види та структура 2. Джерела формування слідчих версій. 3. Методика побудови та перевірка версій. 4. Типові помилки при формуванні версій і планів.	2
Тема № 3: Тактика слідчого огляду і освідчування.	1. Поняття, види і процесуальні вимоги до слідчого огляду. 2. Тактичні особливості огляду. 3. Тактичні прийоми освідчування особи. 5. Документування результатів огляду та освідчування.	4
Тема № 4. Тактика допиту	1. Поняття та види допиту. 2. Етапи та підготовка до проведення допиту. 3. Психологічні аспекти допиту: подолання протидії, контакт із неповнолітніми. 4. Тактика допиту підозрюваного, свідка, потерпілого. 5. Принцип ефективного розслідування та збору інформації шляхом проведення процесуального інтерв'ю (Принципи Мендеса) 5. Фіксація результатів допиту.	6
Тема № 5. Тактика обшуку	1. Поняття, підстави і процесуальний порядок обшуку. 2. Планування та підготовка до проведення обшуку. 3. Тактичні прийоми забезпечення несподіваності та ефективності допиту. 4. Фіксація результатів обшуку та прийняття рішення щодо вилучених предметів.	2
Тема 6. Тактика пред'явлення для впізнання	1. Процесуальний порядок та види впізнання. 2. Вимоги до вибору об'єкта, умов та осіб для впізнання. 3. Тактичні прийоми при пред'явленні для впізнання. 4. Процесуальне оформлення результатів слідчої (розшукової) справи.	2
Тема 7. Тактика слідчого експерименту	1. Поняття, цілі та правова основа слідчого експерименту. 2. Підготовка і організація слідчого експерименту. 3. Безпечність, достовірність і допустимість результатів 4. Документування та оцінка результатів експерименту	2

Тема 8. Тактика призначення судових експертиз	1. Роль судової експертизи в доказуванні 2. Підстави, процесуальні вимоги та порядок призначення експертизи. 3. Формування питань експерту 4. Оцінка та використання висновків експерта під час досудового розслідування.	4
Тема № 9: Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах надзвичайного або воєнного стану.	1. Правові особливості досудового розслідування під час надзвичайного або воєнного стану. 2. Обмеження прав і гарантії законності. 3. Тактика проведення обшуку, допиту, огляду у складних умовах. 4. Взаємодія слідчого з військовими та спецслужбами.	4
Тема 10. Тактика протидії перешкоджанню досудовому розслідуванню.	1. Форми та способи протидії слідству. 2. Тактичні прийоми нейтралізації впливу сторонніх осіб. 3. Забезпечення безпеки слідчого, свідків, експертів.	2

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Загальні положення криміналістичної тактики'	2
Тема № 2. Слідчі версії та планування розслідування	2
Тема № 3: Тактика слідчого огляду і освідування.	6
Тема № 4. Тактика допиту	4
Тема № 5. Тактика обшуку	4
Тема 6. Тактика пред'явлення для впізнання	4
Тема 7. Тактика слідчого експерименту	4
Тема 8. Тактика призначення судових експертиз	4
Тема № 9: Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах надзвичайного або воєнного стану.	4
Тема 10. Тактика протидії перешкоджанню досудовому розслідуванню.	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Загальні положення криміналістичної тактики'	2
Тема № 2. Слідчі версії та планування розслідування	2
Тема № 3: Тактика слідчого огляду і освідування.	4
Тема № 4. Тактика допиту	4
Тема № 5. Тактика обшуку	4
Тема 6. Тактика пред'явлення для впізнання	2
Тема 7. Тактика слідчого експерименту	4
Тема 8. Тактика призначення судових експертиз	4
Тема № 9: Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах надзвичайного або воєнного стану.	4
Тема 10. Тактика протидії перешкоджанню досудовому	4

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ (ЗАВДАНЬ) ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Що є предметом криміналістичної тактики?
2. Назвіть основні завдання криміналістичної тактики.
3. Які принципи лежать в основі застосування криміналістичних тактичних прийомів?
4. Дайте визначення тактичного прийому.
5. У чому полягає відмінність між криміналістичною технікою і тактикою?
6. Поняття слідчої версії та її роль у досудовому розслідуванні.
7. Назвіть основні джерела формування слідчих версій.
8. Які є види слідчих версій?
9. Структура та етапи побудови слідчої версії.
10. Що таке планування досудового розслідування і які його види?
11. У чому полягає тактика огляду місця події?
12. Які особливості має огляд трупа?
13. Які тактичні помилки допускаються під час освідування?
14. Назвіть етапи підготовки до слідчого огляду.
15. У яких випадках призначається освідування, і як його правильно оформити?
16. Які є етапи допиту та що включає підготовка до нього?
17. Назвіть основні тактичні прийоми під час допиту свідка.
18. Особливості допиту неповнолітнього: вимоги та обмеження.
19. Що таке “конфронтаційний допит” і в яких випадках він застосовується?
20. У чому полягає значення фіксації результатів допиту?
21. У чому полягає тактика забезпечення несподіваності обшуку?
22. Які типові помилки допускаються при обшуку житла?
23. Які дії вживає слідчий у разі опору обшуку?
24. Як слід фіксувати результати обшуку?
25. Назвіть правила вилучення речових доказів під час обшуку.
26. У яких випадках проводиться пред’явлення для впізнання?
27. Які вимоги до вибору об’єктів упізнання?
28. Які особливості має впізнання за фотознімками?
29. Назвіть тактичні прийоми проведення впізнання особи.
30. Як правильно фіксуються результати пред’явлення для впізнання?
31. Поясніть зміст і мету слідчого експерименту.
32. У яких випадках доцільно проводити слідчий експеримент?
33. Які тактичні вимоги ставляться до організації експерименту?
34. Чим відрізняється відтворення обстановки від перевірки дій?

35. Як оцінюються результати слідчого експерименту?
 36. Які вимоги до формулювання питань експерту?
 37. Назвіть види судових експертиз у кримінальному процесі.
 38. У чому полягає тактика залучення експерта на стадії досудового розслідування?
 39. Які фактори впливають на обґрунтованість призначення експертизи?
 40. Які помилки допускаються при оцінці висновку експерта?

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти (денна форма навчання)

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання

	практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Добрий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані , деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Курсант, студент, слухач не готовий до заняття , не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки , не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: тези доповідей, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових заходах, заліки, комплексні іспити, стандартизовані тести, завдання на тренажерах, реальних об'єктах тощо, інші види індивідуальних та групових завдань

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

бал	за зміст тез доповіді
0	не виконано

4	порушено вимоги щодо їх обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з тез доповіді, відповідей на питання аудиторії за темою тез доповіді дати не може.
6	вимоги щодо їх обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував тези для доповіді, намагається відповідати на питання аудиторії.
8	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, доповідь здійснюється за планом без використання тексту тез, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за тезами доповіді, але не впевнено
9	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за тезами доповіді
10	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за тезами доповіді, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст реферату
0	не виконано
4	порушено вимоги щодо його обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з реферату, відповідей на питання аудиторії за темою реферату дати не може.
6	вимоги щодо його обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував тези для доповіді, намагається відповідати на питання аудиторії.
8	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, доповідь здійснюється за планом без використання тексту реферату, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за рефератом, але не впевнено
9	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою реферату
10	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою реферату, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст есе
0	не виконано
4	порушено вимоги щодо його обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з есе, відповідей на питання аудиторії за темою есе дати не може.
6	вимоги щодо його обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував есе, намагається відповідати на питання аудиторії.

8	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, есе здійснюється за планом без використання його тексту, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за темою есе, але не впевнено
9	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою есе
10	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою есе, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст презентації результатів виконаних завдань та досліджень
0	не виконано
4	порушено вимоги щодо її обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо дивлячись на презентацію, відповідей на питання аудиторії за темою презентації дати не може.
6	вимоги щодо її обсягу і оформлення в цілому додержані, здобувач вищої освіти намагається відповідати на питання аудиторії.
8	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, презентація демонструється за планом, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за темою презентації, але не впевнено
9	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою презентації
10	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою презентації, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

**7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ
ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ
ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ
(за потребою)**

№ з/п	Найменування	Кількість на групу		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Обладнання				
1.	Територія ДДУВС (тактичне містечко)	–	1	
2.	Криміналістичний клас	–	1	
3.	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ПК)	–	1	
Інструмент				

1.	Макети ножів		8	
2.	Макети пістолетів		8	
3.	Гіпсові зліпки низу взуття		8	
4.	Валізи для вилучення слідів пальців рук		15	
5.	Слідчо-криміналістична валіза (навчальний)		2	
6.	Зразки документів зі слідами підробки		25	
7.	Фотокартки осіб для опису ознак зовнішності		25	
8.	Комп'ютерна програма «Фоторобот»		1	
9.	Дактокартки		25	
10.	Комплекти для дактилоскопіювання		5	

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

1. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
3. Про судову експертизу. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
5. Про державну реєстрацію геномної інформації людини : Закон України від 9 липня 2022 року № 2391-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text>.

Підручники:

1. Crime investigation : forensic methodology : Textbook / К. Chaplynskyi, I. Pyrig, M. Yefimov et al. Dnipro : Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, 2023. 284 p.
2. Єфімов М. М., Пиріг І. В. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : підручник. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.
3. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 752 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/19880>.
4. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Маляррової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 384 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/6440>.
5. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 / [А. Ф. Волобуєв, О. В. Одерій, Р. Л. Степанюк та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Маляррової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 312 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a43d86cf-6917-46fc-b8bd-6f65529f890c/content>.
6. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусєва, В. В. Кікінчук та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 388 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/37382557-3aef-447b-828e-2dbede15825b/content>

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Довідник слідчого [Текст] : практ. посіб. / кол. авт. ; за заг. ред. І. Вигівського та М. Цуцкірізе / Головне слідче управління НПУ. Київ : 7БЦ, 2025. 960 с.
2. Взаємодія слідчого з іншими підрозділами під час досудового розслідування: навч. посібник / Р. І. Благута, А.І. Кунтій, А.Я. Хитра. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 231 с.
3. Іщенко А.В. Криміналістика у питаннях та відповідях: навч. посібник. Х., 2015.
4. Крушеницький А., Литвиненко О., Коваленко А. Дії слідчооперативних груп Національної поліції з документування злочинів, пов'язаних із збройною агресією проти України : навчально-методичне видання з навчального курсу (факультативу). За заг. ред. О. Волобуєвої. Кропивницький, 2023.
5. Методика розслідування окремих видів злочинів: навч. посібник О.І. Гарасимів, О.М. Дуфенюк, О.В. Захарова та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. 2-ге вид., перероб. та допов. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 312 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2746/1/%D0%9C%D0%A0%D0%9E%D0%92%D0%97-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202019.pdf>
6. Практикум з криміналістики: навч. посібник за ред. В.Ю. Шепітька; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». К.: Ін Юре, 2013. 127 с. (МОН).
7. Розслідування злочинів, що вчиняються у сфері обігу вогнепальної зброї та боєприпасів: навч. практ. посіб. / В. С. Бондар, О. В. Бочковий, М. В. Кривонос та ін.; за заг. ред. В. М. Комарницького, М. Г. Вербенського та А. Є. Фоменка. 2-ге вид., перероб. і доп. ТОВ «НОВІК-ПРІНТ». Київ, 2021. 534 с.
8. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посібник / О.В. Бишевець, М.А. Погорецький, Д.Б. Сергєєва та ін.; за ред. М.А. Погорецького та Д.Б. Сергєєвої. К.: Алерта, 2015. 536 с.
9. Досудове розслідування: навчальний посібник/ За заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 636 с.
10. Кримінальне процесуальне право України: навч. посібник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 774 с.
11. Кримінальне процесуальне право України: навчальний посібник / За ред. В.Г. Гончаренка, В.А. Колесника. Київ: «Юстініан», 2014. 573 с.
12. Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 384 с.

13. Кириченко В.Л. Особливості діяльності слідчого під час розслідування суспільно небезпечного діяння, вчиненого особою з розладами психіки і поведінки. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 3. С. 68-73.
14. Литвинчук О.І. Електронні докази. Обшук. Частина 1 / О.І. Литвинчук, М.С. Сорока, І.В. Колесников та ін. Х.:Фактор, 2020. 80 с.
15. Іваниця А. В. Розслідування вбивств через необережність : навч. пос. / А. В. Іваниця, М. М. Єфімов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 152 с.
16. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Вид. 17-те, доповн. і перероб. К.: Алерта, 2020. 1088 с.
17. Китрар В. С. Кашина Г. С. Навчальна програма для підготовки педагогічних працівників з навчання ризикам небезпек від мін та вибухонебезпечних предметів. Київ, 2021. 14 с.
18. Китрар В. С. Кашина Г. С. Комплексна програма додаткового навчання здобувачів загальної середньої освіти ризикам, пов'язаним з мінами та вибухонебезпечними предметами та правилам поведінки в небезпечних ситуаціях. Київ, 2021. 10 с.
19. Організація і тактика проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами / [Колектив авторів: Чаплинський К.О., Цуцкірідзе М.С., Єфімов М.М., Гайду С.В., Ананченко В.В., Пиріг І.В., Бурлака В.В., Плетенець В.М., Бідняк Г.С., Никифорова О.А., Павлова Н.В., Приловський В.В.]. Київ: 7БЦ, 2021. 47 с.
20. Протидія кримінальним та іншим правопорушенням у сфері проведення операцій з об'єктами нерухомого майна: метод. рекомендації; / [Кол. авт. Чаплинський К.О., Мороз В.П., Павлова Н.В., Богуславський М.Г., Санакоєв Д.Б.]. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 40 с.
21. Розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з протиправним поглинанням та захопленням підприємств, сільськогосподарських земель, порушенням прав їх законних власників (рейдерство). Методичні рекомендації: Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 64 с.
22. Алгоритм дій слідчо-оперативних груп Національної поліції на звільнених від окупації територіях з документування воєнних злочинів (на прикладі звільнених територій Київської області). Київ : Гол. слідче управління Нац. поліції України, 2022. 14 с.
23. Алгоритм реагування працівників Національної поліції на події, пов'язані із обстрілами населених пунктів, унаслідок яких сталися масштабні руйнування цивільної інфраструктури, насамперед критичної, та/або значні людські втрати. Київ : Нац. поліція України, 2022. 11 с.
24. Алексєєв О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. Розслідування окремих видів злочинів: Навч. посіб.для студ ВНЗ МВС України. НАВС. Київ : ЦУЛ, 2013. 277 с.

25. Кофанов А.В., Кофанова О.С. Криміналістика : навч. вид. посіб. для підгот. до іспитів. Київ: О.С. Ліпкан, 2011. 245 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Бідняк Г.С. Теорія і практика використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств: монографія / Г.С. Бідняк. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 170 с.
2. Бідняк В.А. Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, пов'язаних із державним фінансуванням галузі охорони здоров'я.: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.09. Дніпро, 2020. 265 с.
3. Волобуєв А.Ф., Орлова Т.А. Кримінальні проступки: забезпечення якісного розслідування. *Правовий часопис Донбасу*. № 3 (72) 2020. С. 183-187.
4. Єфімов М.М. Теоретичні засади методики розслідування втягнення неповнолітнього в заняття проституцією і сутенерства : монографія / Микола Миколайович Єфімов, Владислав Олександрович Лазарєв. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 192 с.
5. Заяць К.Д. Методика розслідування шахрайств: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Харківський нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 196 с.
6. Ковтун О. В., Татаров О. Ю. Доказування у кримінальних провадженнях поро злочини, пов'язані із перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів: монографія. Київ: НАВС. 2019. 228 с.
7. Криміналістичне забезпечення розслідування хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку: монографія / Сергій Сергійович Герасимчук, Костянтин Олександрович Чаплинський, Микола Миколайович Єфімов. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 246 с.
8. Несінов О. Н. *Складові успіху у кримінальному процесі: наук.-практ. посіб. 2-ге вид.* Київ: Норма права, 2020. 880 с.
9. Організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський, Л. В. Гаврилюк та ін. ; Держ. наук.-досл. ін.-т. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 352 с.
10. Плетенець В.М. Теоретичні та праксеологічні засади подолання протидії досудовому розслідуванню монографія / В. М. Плетенець. . – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 424 с
11. Теоретичні засади методики розслідування шахрайства, пов'язаного з відчуженням об'єктів нерухомого майна громадян: монографія : монографія / Н. В. Павлова, Д. А. Птушкін, К. О. Чаплинський; Дніпр. державний університет внутрішніх справ. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 196 с.

12. Федоренко М.С. Методика розслідування перевищення влади або службових повноважень співробітниками правоохоронних органів : дис. канд. юрид. наук: 12.00.09 / Львівський торгівельно-економічний інститут. Львів, 2020. 216 с.

13. Чаплинський К.О., Павлова Н.В., Птушкін Д.А. Теоретичні засади методики розслідування шахрайства, пов'язаного з відчуженням об'єктів нерухомого майна громадян. Київ :Видавничий дім «Гельветика», 2019. 196 с.

14. Відповідальність та розслідування злочинів, вчинених з використанням зброї / Ю.М. Береза, М.М. Єфімов, В.П. Кононець, А.С. Новосад, І.В. Пиріг, С.А. Риб'янець, О.С. Скок, О.І. Соболев, К.О. Чаплинський, А.П. Черненко, С.А. Шалгунова, Т.В. Шевченко, А.Г. Шиян, В.А. Якушкін / За заг. ред. к.ю.н., доцента Шалгунової С.А. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 364 с.

15. Чаплинський К. О., Єфімов М. М., Герасимчук С. С. Криміналістичне забезпечення розслідування хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку : монографія. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 238 с.

16. Єфімов М. М., Лазарєв В. О. Теоретичні засади методики розслідування втягнення неповнолітнього в заняття проституцією і сутенерства : монографія. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 232 с.

17. Єфімов М. М. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти моральності : наукові та праксеологічні основи : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 392 с.

18. Чаплинський К. О., Єфімов М. М., Приловський В. В. Наукові та практичні основи методики розслідування втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 278 с.

19. Єфімов М. М., Кириченко В. Л. Теоретичні та праксеологічні засади кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру : монографія. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 426 с.

20. Єфімов М. М., Павлова Н. В., Чучко С. В. Методика розслідування шахрайств, пов'язаних із купівлею-продажем товарів через мережу Інтернет : теоретичні та праксеологічні засади : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 200 с.

21. Чаплинський К. О., Єфімов М. М., Жилін А. Е. Методика розслідування шахрайства у сфері використання банківських електронних платежів : монографія. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 218 с.

22. Chaplynskyi K. O., Volikov T. A., Yefimov M. M. Scientific controversy regarding the features of the investigation of criminal offenses against property committed under the conditions of marital state (SECTION 21). Activities of law enforcement agencies to ensure public safety and order during the legal regime of

martial law : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2024. pp. 376–401.

23. Особливості виявлення, документування та розслідування тяжких порушень прав людини, особливо - катувань, в умовах збройного конфлікту : презентаційні матеріали тренінгу для ДБР. «Онлайн-майстерня». 15-16 вересня 2022 року. 52 с.

24. Пам'ятка «Особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану». Київ : Офіс Ген. прокурора України ; Тренінговий центр прокурорів України, 2022. 32 с.

25. Пам'ятка для випускників закладів вищої освіти МВС України з документування злочинів, пов'язаних із збройною агресією РФ проти України : [практ. посіб.] / кол. авт.-уклад.: О. А. Моргунов, О. М. Музичук, В. В. Романюк та ін. ; упоряд.: В. О. Невядовський ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 42 с.

26. Пам'ятка щодо особливого режиму досудового розслідування та продовження строків тримання під вартою під час судового провадження в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції чи заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України (нова редакція статті 615 КПК України): методичні рекомендації Офісу Генерального прокурора України та тренінгового центру прокурорів України. м. Київ, 2022. 17 с.

27. Пам'ятка щодо особливостей організації і проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування нападів (обстрілів) на цивільне населення та об'єкти цивільної інфраструктури : методичні рекомендації Офісу Генерального прокурора України та Тренінгового центру прокурорів України. м. Київ, 2022. 9 с.

28. Пам'ятка щодо особливостей проведення допитів потерпілих/свідків стосовно дослідження фактів сексуального насильства в умовах збройного конфлікту. Київ : Офіс Ген. прокурора України ; Тренінговий центр прокурорів України, 2022. 13 с.

29. Посібник зі збору доказів для Міжнародного кримінального суду. Київ : Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, 2019. 43 с.

30. Рекомендації щодо проведення огляду місця події. Київ: Тренінговий центр прокурорів України, 2022. 7 с.

31. Слідчі (розшукові) дії: навч. посібник/ О.В. Авраменко, Р.І. Благута, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг ред. Р.І. Благути та Є.В. Пряхіна. Львів: ЛьвДУВС, 2013. 416 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/373>.

32. Козаченко С. В. Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії як засоби доказування у кримінальних провадженнях, пов'язаних із незаконним обігом вогнепальної зброї або боєприпасів. *Вісник Харківського*

національного університету внутрішніх справ. 2022. № 4. С. 261-271. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2022_4_24

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

1. Електронна бібліотека ДДУВС. URL: <https://dduvs.in.ua/biblioteka/>
2. Електронна бібліотека ДонДУВС. URL: <https://dnuvs.in.ua/viddily-ta-viddilennya/zagalna-biblioteka>
3. Електронна бібліотека ЛьвДУВС. URL: <https://www1.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh>
4. Електронна бібліотека НАВС. URL: <https://dn.naiu.kiev.ua/mod/url/view.php?id=798&lang=en>
5. Електронна бібліотека ОДУВС. URL: <https://oduvs.edu.ua/zagalna-biblioteka/>
6. Електронна бібліотека ХНУВС. URL: <http://lib.univd.edu.ua>
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: <https://nbuv.gov.ua>
8. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <https://rada.gov.ua>
9. Офіційний сайт Верховного Суду URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>
10. Офіційний сайт Національної поліції України URL: <https://npu.gov.ua/>

**Завідувач кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
майор поліції***

Ганна БІДНЯК